

Na podlagi 1. alineje 47. člena Statuta PZS je Upravni odbor Planinske zveze Slovenije na 17. seji dne 13.12.1997 sprejel naslednji (*)

P R A V I L N I K
o upravljanju, poslovanju in opreми planinskih koč

SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Ta pravilnik ureja način poslovanja in upravljanja planinskih koč, vrsto in obseg storitev, usposobljenost zaposlenih ter minimalne tehnične, higienske in okoljevarstvene pogoje poslovanja, ki so potrebni za pridobitev naziva "planinska koč".

Planinske koč so: domovi, koč, zavetišča in bivaki.

Osnovni namen planinskih koč je predvsem zagotavljanje zavetja obiskovalcem gora, nudenje obvestil o planinskih poteh in pomoč pri nezgodah. Planinske koč nudijo obiskovalcem tudi osnovno prehrano in prenočišče.

Planinske koč upravljajo planinska društva, v lastni režiji ali na podlagi najemne, zakupne ali franšizing pogodbe, lahko pa tudi druge pravne ali fizične osebe (v nadaljevanju: upravljalec koč). Če ne upravlja planinske koč upravljalec koč, je pogoj za pridobitev naziva "planinska koč" sklenitev pogodbe upravljalca koč s Planinsko zvezo Slovenije, da se bo ravnal po določbah tega pravilnika.

Določbe tega pravilnika veljajo za vse planinske koč ne glede na to, kdo je njihov lastnik ali upravljalec.

2. člen

Naziv "Planinska koč" podeljuje in odvzema Upravni odbor Planinske zveze Slovenije na predlog svoje Gospodarske komisije (v nadaljevanju: GK PZS). O teh svojih odločitvah obvešča javnost.

II. UPRAVLJANJE

3. člen

Planinske koč so oskrbovane ali neoskrbovane - zavetišča in bivaki. Oskrbovane planinske koč obratujejo:

- vse leto,
- v sezoni,
- občasno,
- v določenih dnevih.

Upravljalec koč določi način obratovanja planinske koč. Planinske koč so po sklepu Upravnega odbora PZS razvrščene v tri kategorije. Kategorizacijo koč opravlja GK PZS.

Upravljalec planinske koč mora Planinsko zvezo Slovenije sproti obveščati o obratovanju planinske koč in se objavljenega režima obratovanja dosledno držati. PZS je dolžan obveščati o vseh spremembah v obratovanju koč. Vsako spremembo je dolžan PZS sporočiti najmanj 7 dni prej.

Neoskrbovane planinske koč (zavetišča in bivaki) so namenjeni vsem obiskovalcem gora.

Planinske koč I. in II kategorije, ki so oskrbovane sezonsko, morajo imeti v času, ko ne poslujejo, zagotovljeno zavetišče - zimsko sobo, če ni v bližini (najmanj 2 uri hoje) nobene druge možnosti prenočevanja. Tako zavetišče mora biti odklenjeno oz. mora biti ključ dostopen vsakemu obiskovalcu. V sobi mora biti izobešeno navodilo za uporabo in vzdrževanje reda in čistoče. Za uporabo zimske sobe obiskovalci plačujejo odškodnino.

4. člen

Planinska koč se lahko da v zakup ali v najem. O taki oddaji se sklene posebna pogodba, ki jo v osnutku pregleda GK PZS, ki mora dati morebitne pripombe nanjo v roku 14. dni. Pogodbo ob sklenitvi poleg najemnika in najemodajalca sopolpiše tudi PZS.

Z osebjem, ki je zaposleno v planinski koč, se sklene pogodba o zaposlitvi ali pogodba o delu. Take pogodbe v osnutku pripravi PZS.

V vseh naštetih oblikah upravljanja planinskih koč mora biti zagotovljeno dosledno spoštovanje tega pravilnika, in vodenje zakonsko predpisanih evidenc o prijavi gostov, v skladu z navodili Ministrstva za notranje zadeve za planinske koč.

5. člen

Za upravljanje planinske koče sta odgovorna oskrbnik koče in gospodar upravljalca, ki ga za vsako postojanko posebej imenuje upravljalec koče.

Gospodar planinske koče skrbi za izvajanje tega pravilnika, nadzira poslovanje v planinski koči in skrbi za vodenje evidenc ter občasno sestavo obračunov in inventur.

6. člen

Vsaka planinska koča mora imeti oskrbnika in ustrezno število usposobljenih delavcev.

Oskrbnik in delavci, zaposleni v planinski koči, morajo izpolnjevati osnovne sanitarno-higienske pogoje preden nastopijo delo. Upravljalec koče lahko predpiše za oskrbnika in zaposlene še posebne pogoje in znanja ter obenem izvaja njihovo izobraževanje.

Osnovno izobraževanje osebja v kočah o nudenju pomoči ob nesrečah, obveščanju in varovanju okolja, zagotovi PZS.

7. člen

Oskrbnik in delavci planinske koče morajo poznati njeno okolico in biti seznanjeni z razmerami tako, da lahko dajejo obiskovalcem zanesljive informacije, pojasnila in opozorila o stanju poti, turah, razdaljah, vremenskih razmerah in drugih nevarnostih. Oskrbnik in delavci morajo obveščati GRS o nesrečah in drugih pojavih, pomembnih za zagotavljanje varnosti, po potrebi in po svojih sposobnostih pa morajo nuditi tudi pomoč pri reševanju. Najmanj en delavec v planinski koči mora biti usposobljen za nudenje prve pomoči.

8. člen

Oskrbnik v planinski koči, najemnik ali zakupnik je dolžan voditi postojanko kot dober gospodar in je materialno in moralno odgovoren za vsa prevzeta sredstva v koči.

Oskrbnik skrbi in varuje sredstva GRS, v kolikor so nameščena v planinski koči.

9. člen

Oskrbnik in delavci v planinski koči morajo biti seznanjeni s svojimi pravicami in obveznostmi iz pogodbe o delu. Seznanjeni morajo biti s predpisi o varstvu pri delu, o požarnem varstvu, zlasti pa o načinu uporabe gasilnih aparatov, o ravnanju in hrambi plina ter drugih virov energije, o uporabi radijskih postaj in sredstev za obveščanje, ki se nahajajo v planinski koči

III. POSLOVANJE

A. Storitve v planinskih kočah

10. člen

Planinske koče nudijo svoje storitve vsem obiskovalcem, ne glede na članstvo v planinski organizaciji.

11. člen

Ležišča v koči se oddajajo po vrstnem redu prijav. Prednost pri prenočevanju imajo poškodovani ali oslabei obiskovalci, gorski reševalci in markacisti kadar so v akciji, šolska mladina in organizirani izleti društev .

Na osnovi rezervacij se v planinski koči ne more oddati v naprej več kot 2/3 prenočitvenih zmogljivosti

12. člen

Kadar so v planinski koči oddana vsa ležišča, lahko oskrbnik odpove nadaljnje prenočevanje tistim obiskovalcem, ki so tu prenočevali že več kot tri noči, vendar mora tako odpoved javiti najkasneje do 12. ure.

Med zimskimi in šolskimi počitnicami imajo v delovnih dneh organizirani izleti mladinskih odsekov in šolske mladine prednost pri rezervaciji ležišč.

Oskrbnik je dolžan sprejeti pod streho vsakega obiskovalca, tudi če nima na razpolago prostih ležišč in mu omogočiti zasilno prenočevanje.

Oskrbnik koče mora odpreti vrata obiskovalcem tudi v nočnem času, razen v primeru, ko ugotovi, da to določilo kdo od obiskovalcev zlorablja.

13. člen

Planinska koča mora imeti v času obratovanja na razpolago nekaj enostavnih toplih jedi (enolončnice ipd.), čaj, brezalkoholne pijače in druge napitke.

14. člen

Za točenje alkoholnih pijač se uporabljajo splošni predpisi. Posebej pa veljajo naslednja določila:

- mladini do 18 let in vinjenim obiskovalcem se ne toči alkoholnih pijač,
- žganih pijač se ne toči pred 10. uro dopoldan
- alkoholnih pijač se ne toči po 22 uri,

- alkoholnih pijač se ne toči oslabeлим ali osebam, ki kažejo motnje v vedenju.

B Cene v planinskih kočah

15. člen

Cene za obvezni izbor jedi (enolončnica, čaj) določajo društva v okviru Planinske zveze Slovenije, ki pripravi izhodišče za oblikovanje teh cen in organizira vsakoletno usklajevanje med društvi. Enak način določanja cen velja za cene prenočišč. Pri določanju cen osnovnih storitev se upošteva kategorizacija planinskih koč, ki je priloga tega pravilnika.

Cene za vse osnovne storitve, ki so določene po prejšnjem odstavku se štejejo kot maksimalne, in vsebujejo vse storitve, DDV in druge prispevke.

Pri določanju izhodišč za oblikovanje cen osnovnih storitev mora PZS upoštevati poleg režijskih stroškov tudi minimalno amortizacijo.

16. člen

Polno ceno (100 %) plačajo vsi, ki niso člani PZS ali planinske organizacije s katero ima PZS sklenjen dogovor o reciprociteti.

50% popust na polno ceno imajo člani PZS, slovenskih PD v tujini in zamejskih PD, člani PSH in planinskih organizacij s katerimi ima PZS sklenjen dogovor o reciprociteti. Enak popust velja tudi za pripadnike SV, ko opravljajo službene dolžnosti.

60 % popust, ki velja le na skupnih ležiščih, imajo

- mladi člani (P+O) kategorije do dopolnjenega 15. leta starosti
- alpinisti,
- vsi registrirani vodniki PZS, mentorji planinskih skupin, vsi registrirani člani Gorske reševalne službe Slovenije, Gorske straže in markacisti

Do brezplačnega prenočišča so upravičeni:

- gorski reševalci in markacisti na akciji.

Za tiste obiskovalce, ki imajo lastno posteljnino (lastne rjuhe) velja dodaten popust v fiksnem znesku 1,6 EUR na ceno prenočišča za planince. Pri prijavi se morajo izkazati z lastno posteljnino, sicer plačajo normalno ceno prenočišča. Društva - oskrbniki imajo tudi pravico do občasnih kontrol ležišč. Zlorabe se kaznujejo s plačilom 3 kratne polne cene ležišča.

Pravico do popusta imajo samo tisti obiskovalci, ki se izkažejo z veljavno planinsko izkaznico.

Planinci, ki imajo pravico do popustov, se morajo izkazati s planinsko izkaznico.

Izkaznica je veljavna, če je plačana članarina za leto v katerem se popust uveljavlja. Veljavnost izkaznice traja do 31. januarja naslednjega leta.

17. člen

Člani GRS in markacisti imajo v planinskih kočah brezplačno prenočevanje v vseh kategorijah ležišč, ko so na akciji.

18. člen

Obiskovalci, ki niso člani planinskih društev plačajo za prenočevanje polno ceno prenočišča. Pri prenočevanju v planinski koči se morajo izkazati z veljavnim dokumentom.

19. člen

Prenočevanje v dnevni prostorih planinske koč je brezplačno. V primeru uporabe odeje ali drugih pomožnih ležišč pa se plača polovična cena, ki velja za skupna ležišča.

Ležišča v sobah in skupnih spalnicah se lahko oddajajo tudi brez posteljnino za planince, ki uporabljajo lastno posteljnino. Obiskovalci planinskih postojank, ki uporabljajo lastno (s seboj prineseno) posteljnino imajo dodatni najmanj 25 % popust na ceno prenočevanja, določeno na podlagi tega pravilnika.

Prostori v planinski koči morajo biti urejeni tako, da dajejo vtis primerne domačnosti. V dnevni prostorih morajo biti na vidnem mestu izobešeni ceniki za storitve.

V dnevni prostorih ali pri vhodu v spalni del planinske koč mora biti izobešen hišni red koč, ki je priloga k temu pravilniku.

IV. OPREMLJENOST IN TEHNIČNI PREDPISI

20. člen

Planinske koč se po dostopnosti delijo:

- v planinske koč, ki so preko celega leta dostopne z osebnimi avtomobili po javno oskrbovani cesti ali z osebno žičnico in
- v planinske koč, ki so dostopne le peš in nimajo dovoznih poti ali pa so take poti vzdrževane in prevozne le v določenem letnem času oz. dostopne le s terenskimi vozili

21. člen

Za planinske koč, ki so preko celega leta dostopne z osebnimi vozili po javno oskrbovani cesti ali z osebno žičnico veljajo določila 43. člena Pravilnika o minimalnih tehničnih pogojih, ki se nanašajo na poslovne prostore, opremo in naprave ter o pogojih glede minimalnih storitev v posameznih vrstah gostinskih obratov, pri sobodajalcih in na kmetijah (Uradni list šte. 23/96) in smiselno vsi splošni pogoji za ureditev in opremo določeni v tem pravilniku (v nadaljevanju: Pravilnik o minimalnih tehničnih pogojih).

Pri novogradnjah in adaptacijah planinskih koč obvezno sodeluje GK PZS (gradbena podkomisija), ki pregleda vsak izvedbeni projekt. Pripombe, ki so nujne za izvedbo določb tega pravilnika o poslovanju planinskih koč so za investitorja obvezujoče.

22. člen

Poleg teh določb o tehničnih pogojih pa se lahko pri planinskih kočah, ki so dostopne z avtomobilom in ki so na izhodiščnih položajih za ture v srednje ali visokogorje, upoštevajo še določila o prenočevanju v skupnih spalnicah in skupnih ležiščih.

Za take planinske koč so dovoljena odstopanja:

- glede števila parkirnih prostorov, če bi izvajanje takega določila pomenilo večje posege v prostor (8. člen Pravilnika o minimalnih tehničnih pogojih),
- glede prostora za sprejem gostov (15. člen Pravilnika o minimalnih tehničnih pogojih) in
- določila o sobi za nastanitev (16. člen Pravilnika o minimalnih tehničnih pogojih).

23. člen

Za planinske koč, ki niso dostopne preko celega leta z osebnimi avtomobili, se pri novogradnjah in večjih adaptacijah smiselno uporabljajo določila Pravilnika o minimalnih tehničnih pogojih, ki se nanašajo na opremljenost kuhinje, sanitarij in shrambe za živila.

Za planinske koč, ki so že zgrajene in v obratovanju ob sprejemu tega pravilnika, pa se ta določila uporabljajo v okviru danih tehničnih možnosti.

Bivaki in zimske sobe imajo praviloma en prostor z ležišči v katerem je lahko posebej zavarovano mesto za kurjenje in gretje hrane.

24. člen

Vsaka planinska koč mora imeti vpisno knjigo zaradi lažjega iskanja pogrešanih ali ponesrečenih planincev in zaradi statističnega spremljanja obiskov v kočah. Vpisna knjiga mora biti na vidnem mestu z opozorilom, da se je vsak obiskovalec dolžan vpisati v knjigo.

Upravljalac planinske koč lahko določi tudi, da je poleg vpisne knjige še knjiga vtisov in pripomb.

Za namestitev knjige in vpis obiskovalcev poskrbi oskrbnik koč.

25. člen

Planinske koč imajo nad vhodom enotne napisne table, ki vsebujejo:

- naziv in znak Planinske zveze Slovenije
- označbo upravljalca planinske koč
- ime koč in nadmorsko višino
- kategorijo koč

Če je koč oddana v najem mora biti na njej še tabla z imenom najemnika.

Planinske koč, ki so obenem obveščevalne točke GRS imajo poleg table PZS še dopolnilno tablo z znakom GRS in napisom "Obveščevalna točka".

Za enotne napisne table skrbi Planinska zveza Slovenije po naročilu tistega, ki oskrbuje planinsko koč.

Na pročeljih planinskih koč ni dovoljeno imeti reklamnih in napisov. Dovoljeni pa so napisi za smeri poti in označbe vrhov.

Vsaka planinska koč mora imeti žig z nazivom koč in nadmorsko višino. Koče ob transversalah morajo imeti tudi transversalne žige, ki jih hrani oskrbnik in jih izdaja na posebno zahtevo obiskovalcev.

26. člen

Vsaka planinska koč mora imeti osnovno opremo prve pomoči in potrebni sanitetni material z zdravili. Vse planinske koč, ki so oskrbovane preko celega leta ali občasno, razen tistih, ki so priključene na javno telefonsko omrežje, morajo biti opremljene z napravami za povezavo s policijskimi postajami in gorsko reševalno službo (centri za obveščanje). Opremo za obveščanje in ravnanje z njo predpiše GRS.

27. člen

Hišni red planinske kočje ureja uporabo posteljnine in drugega inventarja izven prostorov kočje in uporabo planinskih čevljev v posameznih prostorih. Poleg tega pa vsebuje hišni red tudi določilo, da mora med 22. in 5. uro zjutraj v koči vladati mir. Obiskovalci, ki odhajajo ali prihajajo v postojanko izven tega časa, morajo to storiti z največjo obzirnostjo.

Hišni red vsebuje tudi določila, ki jih predpiše posamezni upravljalec, z ozirom na pogoje in opremljenost planinske kočje.

28. člen

Planinske kočje, ki so na nadmorski višini nad 1000 m morajo imeti tudi v letnem času možnost ogrevanja in naprave za sušenje obleke ter opreme. Taka oprema je lahko nameščena v dnevnem prostoru, če kočja nima posebne sušilnice.

29. člen

Planinske kočje, ki niso priključene na javne vodovode, ki jih nadzirajo sanitarni organi, morajo skrbeti za redno kontrolo pitne vode in najmanj 1 x letno pridobiti analize izvide o higieni in biološki neoporečnosti pitne vode. Postojanka lahko uporablja higieni oporečno vodo le v sanitarijah. V takem primeru mora to vidno označiti na iztokih.

30. člen

V vseh prostorih planinskih koč mora biti zagotovljeno naravno ali mehansko zračenje prostorov. Spalni prostori morajo imeti dnevno svetlobo z okni, ki se odpirajo.

31. člen

Okolica planinskih koč mora biti urejena in čista.

Planinske kočje morajo imeti v primerni oddaljenosti od kočje posebej urejene betonske jame za kuhinjske in druge odpadke, ki morajo biti pokrite z ustreznim pokrovom. Planinskim kočam, ki imajo možnost odpadke odvažati na javna odlagališča, odpadne jame niso potrebne.

V in na planinskih kočah morajo biti vidna opozorila, da so obiskovalci dolžni odnašati svoje smeti s seboj v dolino.

32. člen

Planinske kočje, ki niso priključene na električno omrežje in proizvajajo elektriko z lastnimi agregati, morajo imeti te nameščene v primerni oddaljenosti od kočje in protihrupno zaščitene.

33. člen

Planinske kočje, ki imajo urejena suha stranišča, za izgradnjo in opremo teh uporabljajo posebna tehnična in gradbena navodila, ki jih izdelava in dopolnjuje z najnovejšimi tehničnimi izsledki GK PZS - gradbena podkomisija.

Enaka pravila veljajo za solarne ali vetrne naprave za proizvodnjo električne energije.

V. NADZORSTVO IN UKREPI

34. člen

Nadzor nad izvajanjem tega Pravilnika izvaja GK PZS

35. člen

GK PZS mora pri nadzoru posvetiti posebno pozornost zlasti:

- ali planinska kočja posluje v skladu s svojim obratovalnim časom
- pritožbam, da se je neupravičeno odklonilo prenočišče obiskovalcem in se ni upoštevalo določb o popustih
- ali so bili neupravičeno opuščeni varnostni in varstveni ukrepi
  - ali so bile prekršene druge določbe tega pravilnika v škodo obiskovalcev

Za hujše kršitve tega pravilnika štejejo:

- neupoštevanje objavljenega obratovalnega časa,
- kršitev objavljenih cen in popustov,
- opustitev varstvenih in predpisanih izjemnih ukrepov,
- zanemarjanje nujnih vzdrževalnih del, ki imajo za posledico motnje v poslovanju in nastanek večje škode na objektih in napravah,
- prekomerno onesnaževanje okolice in opustitev rednega čiščenja okolice.

36. člen

Če GK PZS ugotovi zgoraj navedene kršitve pisno opomni upravljalca kočje, da odpravi ugotovljene pomanjkljivosti v določenem roku in ga pouči, da zoper opomin lahko vloži ugovor na UO PZS v roku 15 dni po prejemu pisnega opozorila.

Če je vložen ugovor, mora GK PZS preveriti navedbe v ugovoru in zbrati dokaze.
Na podlagi zbranega gradiva lahko GK če ugotovi, da je ugovor utemeljen, opozorilo preklične, sicer pa pošlje zadevo UO PZS v odločanje.

37. člen

Če upravljalec planinske koč ne upošteva opozoril GK ali UO PZS, ter večkrat ali grobo prekrši določbe tega pravilnika, lahko GK PZS upošteva te okoliščine pri dodeljevanju sredstev, ali predlaga UO PZS odvzem statusa planinske koč.

Upravni odbor PZS obravnava obvestilo Gospodarske komisije zaradi hujših kršitev pravilnika in sprejeme naslednje disciplinske ukrepe:

- opomin,
- javni opomin, ki se objavlja v javnih obvestilih,
- denarna kazen od 50.000,00 SIT, do 200.000,00 SIT, ki se vplača v sklad za koč in pota, izbris koč iz seznama planinskih koč

VI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

38. člen

Upravljalci morajo poslovanje svojih planinskih koč uskladiti z določili tega pravilnika v enem letu po njegovem sprejemu, če to ni vezano na gradbeno tehnične preureditve.

Upravljalci morajo določila tega pravilnika in Pravilnika o minimalnih tehničnih pogojih ... (Ur. list 23/96) upoštevati pri nadaljnjih adaptacijah in drugih gradbenih posegih na planinskih kočah.

39. člen

Ta Pravilnik začne veljati 8. dan po objavi v Obvestilih PZS.

40. člen

Z dnem uveljavitve tega pravilnika prenehajo veljati stari: »Pravilnik o poslovanju in upravljanju planinskih postojank«, "Pravilnik o upravljanju in razpolaganju z gospodarskimi skladi PZS", in "Pravilnik o minimalnih tehničnih pogojih za zgraditev, ureditev in opremo planinskih postojank", sprejeti na seji Glavnega odbora PZS dne 14.10.1984.

Planinska zveza Slovenije
Predsednik: Andrej Brvar l.r.

(* opomba: v letu 2003 je UO PZS sprejel sklep o spremembi višine popusta za prenočevanje članov PZS in držav podpisnic sporazuma o reciprociteti s 30% na 50% polne cene prenočevanja, ki velja za nečlane